

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:
Οικοσυστημική προσέγγιση
(Σύνοψη)

Δημόπουλος Βασίλειος
ΣΕΕ ΠΕ70

Βασικές Αρχές

- Κάθε πρόβλημα αποτελεί μέρος του κοινωνικού περιγύρου μέσα στον οποίο εμφανίζεται και όχι κάτι διαφορετικό ή ανεξάρτητο από αυτόν
- Το «όλο» είναι κάτι πολύ περισσότερο από το άθροισμα των «τμημάτων» που το απαρτίζουν (το πρώτο αποκτά νόημα μέσα από τη σχέση –και όχι την απλή παράθεση- των δευτέρων)
- “Άλλο το **πραγματικό** κι άλλο η ... **πραγματικότητα** (το πρώτο αφορά ένα γεγονός ενώ η δεύτερη αφορά τη σημασία / ερμηνεία που θα του δώσουμε)

Οι 6 τεχνικές της Οικοσυστημικής μεθόδου

- 1. Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΙΣΙΩΣΗΣ»** (Αυτό που βλέπουμε πολλές φορές δεν αποτυπώνει την πραγματικότητα / σκεφτόμαστε το πρόβλημα διαφορετικά / μήπως δεν είναι τελικά αυτό που νομίζουμε;/ προσπαθούμε να βρούμε ένα νέο νοηματικό πλαίσιο προκειμένου να ερμηνεύσουμε και να αντιμετωπίσουμε την αρνητική συμπεριφορά)
- 2. ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ «ΘΕΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΗΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ»** (αναζητούμε θετικά κίνητρα στην προβληματική συμπεριφορά)

Οι 6 τεχνικές της Οικοσυστημικής μεθόδου

- Μέχρι τώρα εστιάσαμε στο «**νόημα**» και τα «**κίνητρα**» της προβληματικής συμπεριφοράς

Έτσι λ.χ. στο παράδειγμα της «**αναπλαισίωσης**» θεωρήσαμε στην αρχή τον μαθητή ως «ανεύθυνο» και «αγενή» και στη συνέχεια ως ένα «φιλικό» και «δραστήριο» άτομο (δηλ. εστιάσαμε στο «νόημα» των πράξεών του)

Στη συνέχεια, στο παράδειγμα της «**θετικής υποδήλωσης των κινήτρων**», θεωρήσαμε αρχικά ότι οι μαθητές δρουν με τον συγκεκριμένο τρόπο λόγω της χαμηλής τους αυτοεκτίμησης και στη συνέχεια εξ αιτίας του ενδιαφέροντος που έτρεφε ο ένας για τον άλλον (δηλ. εστιάσαμε στα «κίνητρα» των πράξεών τους)

- Αντίθετα οι επόμενες τεχνικές επικεντρώνονται στη «**λειτουργία**» της προβληματικής συμπεριφοράς

Οι 6 τεχνικές της Οικοσυστημικής μεθόδου

- 3. Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ «ΥΠΟΔΗΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ»** (Οι ανεπιθύμητες δράσεις δεν λειτουργούν μονοδιάστατα – δηλ. δεν έχουν μόνο δυσάρεστη κατάληξη / ενδέχεται να οδηγούν και σε επιθυμητά αποτελέσματα / αναζητούμε θετικές λειτουργίες στην αρνητική συμπεριφορά)
- 4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ «ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΩΝ»** (ενισχύουμε την προβληματική συμπεριφορά διαφοροποιώντας ταυτόχρονα τον λόγο, τον χώρο, τον χρόνο και τη μορφή που προσλαμβάνει)

Οι 6 τεχνικές της Οικοσυστημικής μεθόδου

- Οι τεχνικές που περιγράψαμε έως τώρα στόχευαν **κατευθείαν** στην προβληματική συμπεριφορά / οι επόμενες 2 επιχειρούν να επηρεάσουν έμμεσα το πρόβλημα (εστιάζουν σε κάτι που δεν είναι προβληματικό)

Οι 6 τεχνικές της Οικοσυστημικής μεθόδου

- 5. ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ «ΚΕΡΚΟΠΟΡΤΑΣ»** (Εφόσον όλα τα στοιχεία ενός οικοσυστήματος αλληλεπιδρούν, μια μεταβολή σε ένα μη-προβληματικό μέρος μπορεί να επηρεάσει το ίδιο το πρόβλημα / αναζητούμε ένα αφύλακτο πέρασμα ή αλλιώς ένα αδύνατο - ευαίσθητο σημείο (δηλ. κάποιο θετικό γνώρισμα) που θα μας επιτρέψει να προσεγγίσουμε τον χαρακτήρα του μαθητή
- 6. Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ «ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ»** (εστιάζουμε σε οτιδήποτε δεν αποτελεί πρόβλημα / παρατηρούμε κάθε τι που συμβαίνει στο περιβάλλον της τάξης το οποίο δεν προκαλεί αρνητικές αντιδράσεις / επιχειρούμε να επαναλάβουμε και να παγιώσουμε τις συνθήκες εκείνες κατά τις οποίες ένας ανήσυχος μαθητής παραμένει ήσυχος και ήρεμος)